

**OŚRODEK DOKUMENTACJI
ZABYTEKÓW w WARSZAWIE**

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTEKÓW
ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA

A B C D E F G H I J K L L M N O P R S T U V W X Y Z

Nr

KOBiDZ 1820

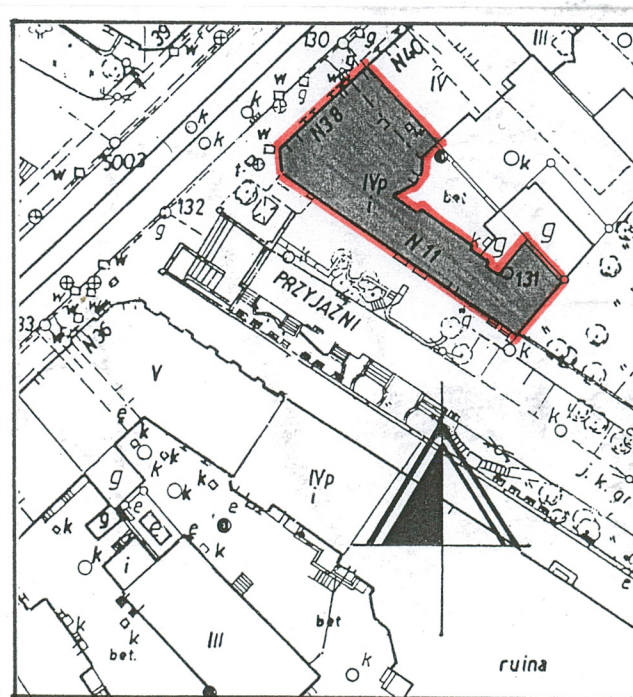
1. Obiekt

KAMIENICA MIESZKALNO-USŁUGOWA

2. Czas powstania
ok. 1904 r.

3. Miejscowość
GLIWICE

11. Zdjęcie rzut przekrój sytuacja orientacja

4. Adres
Gliwice
ulica Zwycięstwa nr 38
/Aleja Przyjaźni nr 11
(Wilhelmstrasse 30)
nr hipoteczny KW [redacted]
nr działki 29

5. Przynależność administracyjna
Województwo śląskie
gmina Gliwice
powiat Gliwice

6. Poprzednie nazwy miejscowości

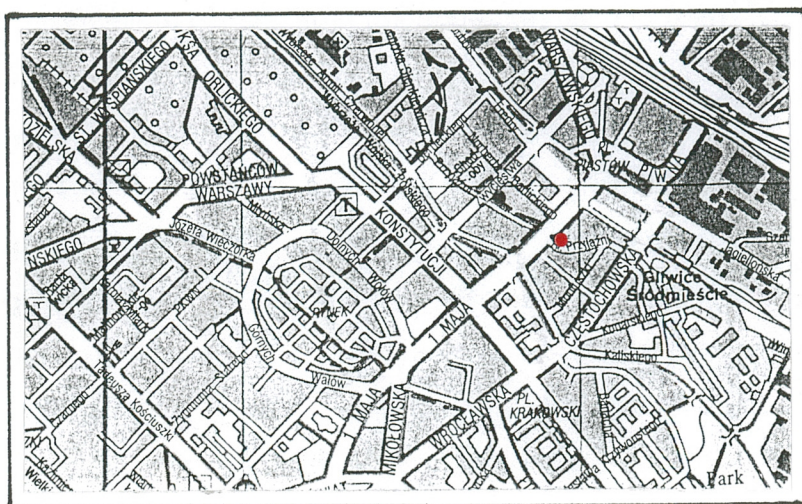
GLEIWITZ

7. Przynależność administracyjna
przed 31 XII 1998
Województwo katowickie

8. Właściciel i jego adres
Gmina Miejska Gliwice oraz
właściciele poszczególnych lokali
Mieszkalnych - zał. nr 1

9. Użytkownik i jego adres
Administrator: Zarząd Budynków
Miejskich I TBS
Gliwice, Dolnych Wałów nr 11
Właściciele poszczególnych lokali
mieszkalnych - zał. Nr 1
Najemcy lokali użytkowych
- zał. nr 1

10. Rejestr zabytków
Nr **1374/88**
data **27.09.1980**

1. WIDOK OGÓLNY
2. SYTUACJA
3. ORIENTACJA

Budynek wybudowany został ok. 1904 roku w stylu historyzmu z elementami secesyjnymi jako kamienica mieszkalno-usługowa. Obiekt zlokalizowany został jako narożny budynek przy dawnej ulicy Wilhelmstrasse, na skrzyżowaniu z „dzikim” kanałem Kłodnicy, w sąsiedztwie kwartału dawnego hotelu „Victoria” i Teatru Miejskiego. Pierwszym właścicielem nieruchomości w 1905 r. była firma Grätzer & Imbach. W latach 1908-1909 właścicielem był Siegfryd Imbach – rzeźnik. Od roku 1911 i w latach 1913-1914 - nowym właścicielem zostaje Josef Sicha. W 1924 roku obiekt jest w posiadaniu Eduarda Soiki. W 1936 kamienicę przejmują spadkobiercy Soiki Eduarda. W chwili obecnej kamienica jest własnością Gminy Gliwice. Znajdują się w niej 4 lokale użytkowe na parterze i częściowo na piętrze, 17 lokali mieszkalnych, z czego 4 lokale własnościowe.

Lokalizacja – budynek usytuowany jest w centrum Gliwic, przy ulicy Zwycięstwa, po jej wschodniej stronie, przy skrzyżowaniu z deptakiem – obecną Aleją Przyjaźni prowadzącą do Parku Miejskiego im. Chopina. Obiekt usytuowany jest w zwartej zabudowie, będąc elementem pierzei ulicy; zajmuje dużą czworokątną narożną działkę. Poprzez swoje narożne usytuowanie – na planie litery „L”, ukształtowanie architektury, budynek stanowi ważny element przestrzenny ulicy. Od strony ulicy Zwycięstwa w przyziemiu sień przejazdowa prowadząca na podwórze. Obiekt składa się z części głównej (Zwycięstwa 38) oraz dostawionej na jego przedłużeniu oficyny (Aleja Przyjaźni 11).

Konstrukcja, materiał – budynek murowany z cegły, podpiwniczony, elewacje od ulicy Zwycięstwa oraz Alei Przyjaźni wykonane są w cegle klinkierowej koloru czerwonego z elementami zielonej i brązowej cegły glazurowanej; detal wykonany w tynku, z cegły profilowanej, balustrady balkonów z kutych krat. Wewnątrz ściany tynkowane, wewnątrz sklepu okładzina ceramiczna.

Stropy – nad piwnicą stropy ceramiczne odcinkowe Klein’a, na wyższych kondygnacjach stropy płaskie drewniane.

Konstrukcja dachowa – dach o niesymetrycznym nachyleniu połaci, stromym od strony ulic Zwycięstwa oraz Alei Przyjaźni, konstrukcji drewnianej krokwiowo- płatwiowej, płaskim od strony podwórza.

Pokrycie dachowe – współczesne pokrycie bitumiczne - bardolina w kolorze grafitowym na budynku głównym, papa na oficynie oraz na całym płaskim dachu obu części.

Posadzki – w sklepie mięsny w hali sprzedaży, na zapleczu - posadzka ceramiczna, współczesna, w sklepach parteru od strony deptaku wykładziny PCV lub współczesny gres, w sklepie na piętrze - wykładzina PCV, na klatkach schodowych – płytki ceramiczne, w mieszkaniach zachowane częściowo parkiety, deski, część podłóg wtórnie wymieniona – wykładzina PCV, płytki ceramiczne.

Schody - zewewnętrzne – pojedyncze betonowe stopnie przed wejściem do poszczególnych lokali użytkowych, wewnętrzne: w części Zwycięstwa 38 - klatka schodowa dwubiegowa, powrotna, drewniana na konstrukcji stalowej, z drewnianą poręczą, z balustradą w formie tralek (część tralek wymieniona na drewniane słupki), w części – Aleja Przyjaźni 11 - klatka schodowa dwubiegowa, powrotna, drewniana na konstrukcji stalowej, z drewnianą poręczą, z balustradą w formie tralek (część tralek wymieniona na drewniane słupki), w lokalu użytkowym „AREX” – schody drewniane, o stopnicach pokrytych wykładziną PCV, jednobiegowe z zakrętem w dolnej części – wtórne.

Stolarka okienna – drewniana, okna prostokątne, konstrukcji skrzynkowej, dwudzielne, dwupoziomowe, czteropodziałowe; od strony oficyny skrzydła podzielone szprosem na dwie kwatery; okna witryny na piętrze: prostokątne, współcześnie wykonane trzypodziałowe, jednopoziomowe, trójdzielne; okna balkonowe: dwuskrzydłowe, ramowo-płycinowe, dolne płyciny pełne dekorowane listwami, z prostokątnym nadświetlem dwudzielnym, jednopoziomowym; . *ciąg dalszy w załączniku nr 1-*

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowanie obecne
9538 m ³	1416 m ² Powierzchnia zabudowy 931 m ²	Mieszkalno-usługowe	Mieszkalno-usługowe
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)	
<ul style="list-style-type: none"> • 1995r. - Obliczanie części parteru płytkami klinkierowymi (Zwycięstwa 38) • 1995r. - Wymiana stolarki okiennej w sklepie parteru – (Zwycięstwa 38) • lata 90 - Adaptacja lokalu na piętrze na sklep – (Zwycięstwa 38) • 1996 r.- Remont balkonów (Zwycięstwa 38) • 1996 r. - Remont pokrycia dachowego (Zwycięstwa 38) • 1996 r. - Renowacja elewacji (Zwycięstwa 38) • 1999 r. - Remont instalacji gazowej (Zwycięstwa 38) • 1999 r.- Modernizacja sklepu w parterze – wykonaniu sufitu podwieszonego, nowej aranżacji wnętrza – likwidacja starych lad sklepowych, wykonanie nowej posadzki – (Zwycięstwa 38) • 2000r. - Remont instalacji centralnego ogrzewania w części użytkowej (Zwycięstwa 38) 		<ul style="list-style-type: none"> • Konstrukcja dachowa i pokrycie dachu po remoncie – w części głównej, • Nieszczelne pokrycie dachowe – Aleja Przyjaźni 11; • Fundamenty – zawilgocone • Ściany zewnętrzne – stan dobry – elewacja budynku głównego po renowacji; • Stan konstrukcji – stan dobry, oficyna ankrowana; • Stolarka okienna, zachowana, wykazuje naturalne zużycie, w parterze witryny współczesne; • Zachowana znaczna część boazerii ceramicznej (brak oryginalnych lad sklepowych). 	
		20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie	
		<ul style="list-style-type: none"> • Zachowanie i konserwacja oryginalnej stolarki okiennej, • Konserwacja lica cegły w rejonie bramy przejazdowej (spoinowanie, oczyszczenie z wykwitów, uzupełnienie odpowiednimi w barwie kitami do cegły) • Zachowanie i konserwacja wyposażenia sklepu mięsnego. • Remont pokrycia dachowego części przy Alei Przyjaźni 11 • Renowacja klatek schodowych 	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numery i miejsce przechowywania)

- Archiwum Państwowego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Gliwicach
ul. Rybnicka – rzut parteru, przekrój
- Archiwum Państwowe w Katowicach , Oddział w Gliwicach MGL 2289, MGL 2290

22. Bibliografia

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst mgr inż. arch. Hanna Wiak-Marzec lipiec 2000 roku *Hausle*
plany, mgr inż. arch. Hanna Wiak-Marzec lipiec 2000 roku
rysunki – dokumentacja archiwalna
zdjęcia, fotografie mgr inż. arch. Hanna Wiak-Marzec lipiec 2000 roku
miejsca przechowywania negatywów zbiory prywatne

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisu prawa autorskiego.

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki

1. <i>Miejscowość</i> GLIWICE UL. ZWYCIĘSTWA NR 38	2. <i>Obiekt</i> KAMIENICA MIESZKALNO -USŁUGOWA	3. <i>Zawartość wkladki</i> Ciąg dalszy punktu 13 - opis obiektu
Ciąg dalszy punktu nr 8 Właściciele lokali mieszkalnych : [REDACTED]		
Ciąg dalszy punktu nr 9 : Najemcy lokali użytkowych : [REDACTED] „WĘDZONKA” - Gliwice, Zwycięstwa nr 5, „Arex” – Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe – Zwycięstwa 38, Zofia [REDACTED] - Gastronomia – Aleja Przyjaźni 11, [REDACTED] - Sklep AGD – Aleja Przyjaźni 11		

Ciąg dalszy punktu 13 - opis obiektu

Stolarka okienna c.d. - w pomieszczeniach sanitarnych okna prostokątne jednopodziałowe, dwupoziomowe; w klatce schodowej – okna drewniane konstrukcji krosnowej, prostokątne, jednodzielnne, dwupoziomowe, o skrzydłach podzielonych cienkimi szprosami na drobne kwatery. Witryny sklepu mięsnego – wykonane z PCV, zespolone, współczesne, w pozostałych lokalach użytkowych – stalowe, zachowujące pierwotny gabaryt. od podwórza – okna balkonowe: dwudzielne, dwupoziomowe, skrzydła górne podzielone szprosem na dwie kwatery, dolne na trzy kwatery; okna jednodzielnne dwupoziomowe, z podzielonym skrzydłem na dwie kwatery lub jednodzielnne, jednopoziomowe; w poziomie poddasza – jednodzielnne, jednopoziomowe, podzielone krzyżowo cienkimi szprosami;

Stolarka drzwiowa – drzwi zewnętrzne - od Alei Przyjaźni – prostokątne, dwuskrzydłowe, konstrukcji drewnianej, ramowo-płycinowej, o górnych płycinach przeszklonych, dolne płyciny dekorowane listwami w formie kasetonów, z nadświetlem zamkniętym łukiem odcinkowym, zawiasy czopowe; brama przejazdowa od ulicy Zwycięstwa - prostokątna, dwuskrzydłowa, konstrukcji ramowo-płycinowej, pełna z nadświetlem prostokątnym podzielonym pionowymi szprosami na kwatery; drzwi od podwórza – prostokątne, dwuskrzydłowe, konstrukcji drewnianej ramowo-płycinowej, górne płyciny przeszklone podzielone szprosami krzyżowo, zawiasy czopowe; drzwi do lokali użytkowych – wtórnice wykonane – stalowe lub PCV. Drzwi wewnętrzne: Zachowane na klatce schodowej drzwi prowadzące do mieszkań – konstrukcji drewnianej, ramowo-płycinowej, trzyskrzydłowe, o skrajnych skrzydłach nieruchomych, z prostokątnym nadświetlem. Górne płyciny szklone, dolne dekorowane motywem kasetonów. Listwy przyrytkowe w formie kanelowanych pilastrów ze stylizowaną głowicą. W mieszkaniach drzwi dwu- lub jednoskrzydłowe, drewniane, ramowo-płycinowe, pełne, z zachowanymi oryginalnymi okuciami. Część drzwi wtórna.

Rzut – całość obiektu założona na planie litery „L”, składa się z korpusu głównego oraz oficyny. Korpus główny - na planie czworokąta ze ściętym narożem, od strony północno-zachodniej tj. od głównej ulicy brama przejazdowa. Od strony południowo-wschodniej, wzdłuż dawnego kanału Kłodnicy, oficyna na planie prostokąta z prostopadłe ustawioną dobudówką, także na planie prostokąta. Od strony dziedzińca zaakcentowana trójbocznym ryzalitem klatka schodowa części głównej oraz centralna część oficyny – płytkim ryzalitem prostokątnym.

Wnętrze – Cały parter obiektu przeznaczony jest na cele usługowe. Zasadniczą część zajmuje powierzchnia sklepu mięsnego z wejściem oraz salą sprzedaży od ulicy Zwycięstwa. W głębi od podwórza znajdują się pomieszczenia magazynowe. Od strony Alei Przyjaźni znajdują się lokale użytkowe. Na piętra prowadzą dwie klatki schodowe. W korpusie głównym - klatka schodowa dostępna z przejazdu bramnego, oraz od strony podwórza, w oficynie – klatka schodowa w części centralnej dostępna z Alei Przyjaźni i także od podwórza. Układ korpusu głównego - dwutraktowy, oficyna - jednotraktowa.

Bryła – zwarta, harmonijna, wpisana w pierzeję ulicy, budynek cztero i pół kondygnacyjny, podpiwniczony, nakryty wielospadowym dachem, z mansardą od strony ulicy Zwycięstwa i Przyjaźni. W dachu lukarny nakryte dwuspadowymi stromymi daszkami. Bryła nieznacznie zróżnicowana poprzez narożne ścięcia i umieszczone w nim balkony, pseudoryzality – od ulicy Zwycięstwa i Alei Przyjaźni. Od strony podwórza bryła zróżnicowana poprzez samo ukształtowanie rzutu, zaakcentowanie trójbocznym ryzalitem klatki schodowej oraz partii centralnej oficyny.

Wyposażenie – okładzina ceramiczna sklepu mięsnego (sali sprzedaży oraz magazynu), (wpisana do rejestru zabytków – nr 642/93 z dnia 15.10.1993 r.), stolarka okienna i drzwiowa z okuciami, fragmenty posadzki klatek schodowych, drewniane parkiety, piec kaflowy.

Elewacja frontowa – północno-zachodnia : Elewacja wykonana w cegle licówce z elementami cegły glazurowanej w kolorze zielonym i brązowym z dekoracją sztukatorską. Parter – użytkowy, wydzielony profilowanym gzymsem. W parterze oraz drugiej kondygnacji elewacja czteroosiowa, od trzeciej kondygnacji do partii poddasza - sześćoosiowa. W czwartej i piątej osi pseudoryzalit trójkątnie zwieńczony. W parterze w pierwszej osi brama przejazdowa na podwórze, w drugiej osi – współczesna witryna z wejściem do sklepu odzieżowego, w trzeciej i czwartej osi - witryny sklepu mięsnego, (w czwartej – wejście do sklepu). Okna wystawowe, brama przejazdowa zamknięte w prostokącie. Witryny współcześnie wykonane. Środkowe witryny trójpodziałowe nawiązujące podziałem do okien na piętrze, w czwartej osi - drzwi dwuskrzydłowe. Na piętrze w pierwszej osi – porte-fenêtre, w drugiej i trzeciej osi trójpodziałowe okna wystawowe, w czwartej – jak pozostałe w części mieszkalnej na całej elewacji.

Wszystkie otwory okienne elewacji posiadają bogatą dekorację. Okna ujęte są po bokach kolumnkami z cegły profilowanej z głowicami z roślinną dekoracją. Nad oknami naczółki wykonane z cegły profilowanej, zielonej, czerwonej i białej. Okna skrajne II kondygnacji, wszystkie okna III kondygnacji oraz w szczycie posiadają naczółki ostrołuczne. Pole podłucza wypełnia dekoracja sztukatorska przedstawiająca kwiaty słoneczników. Kwiaty oraz liście pokazane en face, potraktowane w naturalistyczny sposób. (Trzy gałęzie słoneczników wychodzące z jednej donicy, w dolnej części wstęga.) Nad oknami witrynowymi II kondygnacji naczółki w kształcie łuku koszowego, także ceglane. Podłucze otynkowane na gładko. Płyciny podokienne witryn przekształcone – utraciły pierwotną dekorację – obecnie cegła malowana na jasny kolor. Pozostałe okna posiadają płyciny podokienne wypełnione fryzem w formie krzyżyków z cegły profilowanej zielonej i czerwonej. Podokienniki z glazurowanych kształtek. Okna IV kondygnacji posiadają proste, stylizowane gzymsy nadokienne także wykonane z profilowanej cegły glazurowanej. Elewację wieńczy profilowany gzyms, a pod nim krzyżykowy fryz z cegły kształtowanej. Cała elewacja ozdobiona jest wąskimi paskami cegły glazurowanej w kolorze ciemnobrązowym oraz elementami z zielonej glazurowanej cegły w formie powtarzających się krzyżyków. W dachu, nad otworami okiennymi lukarny z prostą snycerską dekoracją. W dachu, nad każdą osią okienną lukarna zwieńczona trójkątnym szczytem.

Elewacja południowo-wschodnia – 14-osiowa. (6–osiowa część korpusu głównego + 8–osiowa oficyna). Elewacja ceglana na tynkowanym cokole. Pas parteru wydzielony gzymsem. Korpus rozwiązany w sposób analogiczny do elewacji od ulicy Zwycięstwa. W pierwszej osi okiennej, narożnej – balkony. Płyty balkonowe prostokątne, pozbawione profilowania, z dekoracyjną kutą balustradą o motywie roślinnym. W trzeciej osi płytki pseudoryzalit. W parterze, za wyjątkiem witryny sklepu mięsnego, otwory okienne zamknięte łukiem odcinkowym. Na drugiej i trzeciej kondygnacji okna z ostrołuczными naczółkami z dekoracją roślinną, okna czwartej kondygnacji - z gzymsami nadokiennymi. W pseudoryzalicie przy otworach okiennych po bokach dwie nisze ostrołuczne, tynkowane pokryte malowidłem przedstawiającym stylizowaną dekorację roślinną. Oficyna – utrzymana w charakterze budynku głównego lecz o skromniejszym wystroju, wykonana z czerwonej cegły klinkierowej z elementami cegły glazurowanej zielonej i brązowej – w formie wąskich, poziomych pasków. W pierwszych dwóch osiach płytki pseudoryzalit. Otwory okienne w pseudoryzalicie zamknięte łukiem odcinkowym dekorowane tynkowanymi klinami. Pozostałe okna drugiej i trzeciej kondygnacji ujęte w naczółki ostrołuczne z cegły profilowanej. Płycina podłucza oraz prostokątna płycina podokienna wypełniona tynkiem. Okna czwartej kondygnacji z dekoracją nadokienną w formie ceglanych gzymsów nadokiennych. Całość zwieńczona ceglanym gzymsem.

Elewacja od strony podwórza (strona północna) – w rozwinięciu 12–osiowa. Elewacja tynkowana na gładko, pozbawiona wystroju. Rytm niewielkich okien wyznacza ciąg pomieszczeń sanitarnych w obiekcie. W części centralnej oficyny – balkony o prostokątnych płytach i prostej stalowej balustradzie. Klatka schodowa w części głównej zaznaczona trójbocznym ryzalitem.

Elewacja północno-wschodnia – ślepa ściana szczytowa gładko otynkowana.

Instalacje – elektryczna, wod-kan., gazowa, telefoniczna, odgromowa.

1. Miejscowość
GLIWICE

2. Obiekt

Kamienica mieszkalno-usługowa – ul. Zwycięstwa nr 38

3. Zawartość wkładki
Dokumentacja fotograficzna

1.

2.

3.

1. Widok z ulicy Zwycięstwa - elewacja północno-zachodnia.
2. Fragment parteru elewacji od ulicy Zwycięstwa.
3. Widok na narożnik .

4. Elewacja od ulicy Aleja Przyjaźni.

5. Fragment elewacji od ulicy Zwycięstwa – I piętro.

6. Balustrada balkonu.

7. Fragment połaci dachowej.

1. Miejscowość
GLIWICE

2. Obiekt
Kamienica mieszkalno-usługowa – ul. Zwycięstwa nr 38/Aleja Przyjaźni 11

3. Zawartość wkładki
Dokumentacja fotograficzna

8.

9.

10.

8. Elewacja od ulicy Aleja Przyjaźni.
9. Fragment elewacji od Alei Przyjaźni
10. Fragment parteru od Alei Przyjaźni

11. Pseudoryzalit w elewacji od ulicy Zwycięstwa.

12. Dekoracja okienna.

13. Fragment dekoracji elewacji.

1. *Miejscowość*
GLIWICE

2. *Obiekt*
Kamienica mieszkalno-usługowa – ul. Zwycięstwa nr 38/Aleja Przyjaźni 11

3. *Zawartość wkładki*
Dokumentacja fotograficzna

14. Fragment elewacji od Alei Przyjaźni.

15. Okno parteru.

16. Drzwi wejściowe od Alei Przyjaźni do części mieszkalnej.

17. Widok od podwórza w stronę południowo-wschodnią.

18. Widok od podwórza w stronę południową.

19. Widok od podwórza w stronę północno-zachodnią.

1. *Miejscowość*
GLIWICE

2. *Obiekt*
Kamienica mieszkalno-usługowa – ul. Zwycięstwa nr 38/Aleja Przyjaźni 11

3. *Zawartość wkładki*
Dokumentacja fotograficzna

20. Przejazd bramny od ulicy Zwycięstwa.

21. Wejście od podwórza do części przy Alei Przyjaźni 11.

22.23 Klatka schodowa w części obiektu przy Alei Przyjaźni 11.

24. Zachowany fragment posadzki w klatce schodowej.

1. Miejscowość
GLIWICE

2. Obiekt
Kamienica mieszkalno-usługowa – ul. Zwycięstwa nr 38/Aleja Przyjaźni 11

3. Zawartość wkładki
Dokumentacja fotograficzna

25. Klatka schodowa w części obiektu przy Zwycięstwa 38.

26. Fragment balustrady schodów w części obiektu przy Zwycięstwa 38.

27. Okno klatki schodowej w części obiektu przy Zwycięstwa 38.

28. Zachowana stolarka drzwiowa do mieszkania
na piętrze (Zwycięstwa 38)

29. Przykład stolarki drzwiowej w mieszkaniach.
(Zwycięstwa 38)

30. Zachowany piec kaflowy.
(IV kondygnacja – Zwycięstwa 38).

1. Miejscowość
GLIWICE

2. Obiekt
Kamienica mieszkalno-usługowa – ul. Zwycięstwa nr 38/Aleja Przyjaźni 11

3. Zawartość wkładki
Dokumentacja fotograficzna
Rzut parteru – dokumentacja archiwalna

31.

32.

33.

31, 32, 33 Wnętrze sklepu mięsnego na parterze.

Erddgeschoss.

Zeichnung

138

— der Räumlichkeiten im Erdgeschoss —

— des Saunders Gleinwils, Wilhelmskr Nr 30. —

— zum Concessionsgesuch vom 27. Mai 1904.

— Lichte Höhe der Räume = 3,50 m. —

Lageplan 1:1000.

Bendix

Mayer's Erben

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

Subject	ImC
---------	-----

Dr. D.	Dr. D.
--------	--------

Peter	rat
-------	-----

5

Wilhel

24

• • •

10

inter

5/

/

— g lei

10

24

Joseph

1

G leirwitz, den 27. Mai 1

—Двадцать р. 100.—

E. PETZ

Bureau für
und Baugeschäfte

24.

Wake

1. <i>Miejscowość</i> GLIWICE UL. ZWYCIĘSTWA NR 38	2. <i>Obiekt</i> KAMIENICA MIESZKALNO -USŁUGOWA	3. <i>Zawartość wkładki</i> Ciąg dalszy punktu 13 - opis obiektu – wyposażenie
--	---	---

Okładzina ceramiczna -

Użytkownik : S.C. ARS „Wędzonka” Gliwice, Zwycięstwa nr 5

Nr rejestru zabytków: 642/93 z dnia 15.09.1993 r.

Materiał, technika : Płytki ceramiczne, szklwione, malowane, formowane. **Autor:** płytki ceramiczne wykonane na terenie Górnego Śląska, autor nieznany.

Opis: Sklep założony jest na rzucie czworokąta o ściętym narożu. Wejście od frontu z głównej ulicy w sąsiedztwie narożnika. Sala sprzedaży jednoprzestrzenna z wolnostojącym słupem podtrzymującym podciąg. W ścianie zachodniej wejście do magazynu. Boazeria ceramiczna wykonana została w stylu secesyjnym. Pokrywa wszystkie ściany wnętrza sali sprzedaży, za wyjątkiem powierzchni wejść (drzwi wejściowe do sklepu i na zaplecze) oraz otworów okiennych, powierzchnie wolnostojącego słupa oraz podciagu. W magazynie zachowane fragmenty boazerii cokołu, ścian z fryzem.

Sala sprzedaży.

W sklepie boazeria pokrywa całą wysokość ścian. W dolnej części cokoł. Zasadniczą powierzchnię ściany pokrywają płytki w kolorze białym. Ściana podzielona pasami kolorowej bordiury oraz pionowymi fryzami na duże prostokątne płyciny. Część powierzchni zajmują współcześnie wykonane duże prostokątne lustra – dostosowane wymiarami do płycin wyznaczonych przez bordiurę. W zwieńczeniu ścian oraz na bocznych ściankach podciagu - fryz podsufitowy. Na ścianach glików okiennych i drzwiowa dekoracja z pojedynczych kafelek. Łady współczesne. Na ścianie północno-wschodniej zachowane oryginalne kute haki, z ażurowymi dekoracyjnymi podporami, wypełnionymi liśćmi akantu.

Cokoł – obiega dookoła wszystkie ściany, o wysokości 0,9 metra, wykonany jest z dekorowanych reliefowanych płytek ze stylizowaną dekoracją kwiatową. Cokoł w tonacji ciemnozielonej. Na jego tle stylizowana dekoracja kwiatowa w kolorze ecru. Powtarzający się motyw tworzą drzewkowate łodyżki, ulistnione i ukwiecone w górnej części, splecione wstęgami korzeni w dolnej. W dolnej części niewysoki cokolik w kolorze czerwono-brązowym, w górnej części zwieńczenie w formie profilowanego gzymsu.

Glify okienne i drzwiowe - płaszczyzny pokryte kaflami jak pozostała część wnętrza, z tym, że dekorowane są pojedynczymi reliefowanymi kaflami o motywach geometryczno abstrakcyjnych. Kafelki utrzymane w kolorach turkusowym i zielonkawym.

Pasy bordiury – tworzą podział powierzchni ścian na duże prostokątne płyciny. Bordiura utrzymana w barwach monochromatycznych - w kolorach morskich. Przedstawia powtarzający się motyw kwitnącego maku, (kwiat rozłożony i zwinięty), w tle trzy kłosa zbóż. Motywy potraktowane w sposób naturalistyczny.

Fryz podsufitowy – obiega dookoła wszystkie ściany, także ścianki boczne podciagu. Utrzymany w gamie zielonych kolorów. Przedstawia naturalistycznie wykonane motywy maku: kwiaty rozwinięte, pomiędzy nimi pąki. Kwiaty połączone wijącymi się łodyżkami. Pod pąkami kwiatów makowe liście. W tle jaśniejszy ornament ze stojących pionowo makówek i liści. W górnej części fryzu wić roślinna składająca się z łodyżek i pączków. (Górna część fryzu jest częściowo przysłonięta konstrukcją sufitu podwieszonego.)

Fryz pionowy - zdobi ściany filaru, lizeny pod belką podstropową, oraz centralną część ściany północno – wschodniej sklepu (pierwotnie także ścianę południowo-zachodnią.) Przedstawia naturalistycznie potraktowany motyw maku. Są to rozwinięte kwiaty w kolorze czerwonym, z zielonymi środkami, pokazane z góry i z profilu. Kwiaty połączone wijącą się łodygą z liśćmi. Pod kwiatem pokazanym z profilu – zielona makówka. Tło fryzu wypełnia jasnozielony wijący ornament. Fryz obejmuje ciemnozieloną, z różowym wewnętrznym obrzeżem taśmą. Dookoła fryzu pas białych kafli, (jak cała część ściany), z ciemnobrazowym obramieniem tworzącym prostokątną płycinę.

Posadzka : współczesne płyty gresowe w kolorze brązowym, dostosowane do kolorytu wnętrza.

Magazyn

Ściany magazynu pokrywają białe, kwadratowe kafle - współczesne. zachował się oryginalny pas cokołu przyściennego oraz fryz podsufitowy.

Cokoł - wysokości ok. 0.9 m. Wykonany z ciemnozielonych, kwadratowych, gładkich płytek (kolorze butelkowym). W górnej części reliefowany fryz o stylizowanej dekoracji roślinnej. Na białym tle przedstawiony jest powtarzalny motyw rośliny o strzępiastych liściach, z centralnym motywem kwiatu. Liście – w kolorze zielonym, kwiat – zielony z czerwonym środkiem. Dokoła każdego motywu zamykająca się w trójkąt girlanda strzępiastych, zielonych liści. Cokoł zwieńczony profilowanym gzymsem w kolorze ceglasto-brązowym.

Fryz pod sufitem - obiega dookoła wszystkie ściany, ułożony naprzemiennie z płytek białych i seledynowych, reliefowanych. Płytki białe dekorowane są motywem stylizowanego kwiatu pośrodku, z wieńcem. W narożach płytki wieńiec obejmują pary wici. Kwiat, wieńiec oraz wici w kolorze białym, tło seledynowe. Płytki seledynowe, jednokolorowe, motywem geometrycznym na obrzeżach w formie palisady, tworzącym wewnątrz czteroramienną gwiazdę. Fryz w górnej i dolnej części obejmuje wąski półwałek w kolorze brązowym.

Stan zachowania: dobry. W chwili obecnej wnętrze sklepu przebudowane - jednak przy zachowaniu zasadniczych elementów wystroju. Część powierzchni ściany zakrywają współcześnie wykonane płaszczyzny lustrzane.

Brak w wyposażeniu sklepu oryginalnych ład oblicowanych płytkami. Część fryzu podsufitowego zakrywa konstrukcja sufitu podwieszonego.

Płytki na ścianach noszą ślady drobnych spękań szkliva, przetarć. Największe uszkodzenia widoczne są w pasach gzymsu cokołu – głównie ubytki mechaniczne, przetarcia i odbarwienia.

W magazynie zasadniczą część ściany pokrywają płytki współczesne. Cokół wykazuje znaczne zniszczenia w postaci drobnych ubytków, głównie w części gzymsu wieńczącego, otarć. Fryz zanieczyszczony, drobne ubytki, jednak w dobrym stanie.

Wytyczne konserwatorskie:

Należy dążyć do utrzymania oryginalnego wystroju wnętrza sklepu. Nie należy dopuszczać do dalszych przekształceń wnętrza mogących za sobą pociągnąć likwidację dalszej części okładziny. Nie należy stosować w sklepie elementów wystroju mogących niekorzystnie wpływać na wygląd wnętrza, jego charakter a także uszkadzających strukturę kafli. (Plakaty zasłaniające ścianę, gabloty, półki, etc.) Okładzina ceramiczna powinna być bieżąco utrzymywana i konserwowana. Ewentualne naprawy, uzupełnianie ubytków powinny być wykonywane przez osobę posiadającą właściwe kwalifikacje, przy zastosowaniu odpowiednich środków do szklwionej ceramiki, po uzyskaniu zezwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Ceramiczny wystrój sklepu powinien zostać utrzymany w całości, w miejscu jego pierwotnego przeznaczenia jako integralnie związany z historią i funkcjonowaniem obiektu. Jakiegokolwiek próby przeniesienia ceramiki wiązałyby się ze zniszczeniem znacznej jej części i dalej, w przypadku rekonstrukcji, utratę autentycznego zabytkowego charakteru wnętrza.

W przypadku ewentualnego zniszczenia obiektu, np. w wyniku katastrofy budowlanej, zachowane oryginalne elementy, najbardziej charakterystyczne dla wystroju, oczyszczone i opisane, powinny być zgromadzone w zbiorach muzealnych i przeznaczone do ekspozycji.

Szczegółowa inwentaryzacyjna dokumentacja fotograficzna, opisowa oraz ewentualnie rysunkowa, przechowywana w Archiwum WKZ, stanowić będzie pewną formę ochrony konserwatorskiej, i pozostanie świadectwem dawnej sztuki użytkowej.

Ceramiczne piece kaflowe w mieszkaniach:

Oryginalne wyposażenie wnętrz mieszkalnych, którego przykładem są kaflowe piece powinno zostać utrzymane w miejscu pierwotnego przeznaczenia, w całości. Istnieje możliwość ich modernizacji, np. zastosowanie np. grzałek elektrycznych.

W przypadki konieczności przeniesienia, powinna być wykonana dokumentacja rysunkowa i fotograficzna, umożliwiająca ich rekonstrukcję. Oczyszczone poszczególne elementy powinny zostać opisane i złożone w trwałe pojemniki umożliwiające i przeniesienie na docelowe miejsce montażu. Demontaż i rekonstrukcja powinny być wykonywane przez osoby posiadające odpowiednie doświadczenie.